

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 99.484 van 4 oktober 2001
in de zaak A. 67.184/VII-13.626.**

In zake : Luc REMEYSEN-VAN HERCK,
die woonplaats kiest bij
Advocaat A. NAVASARTIAN,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Kroonlaan 190

tegen :

de bestendige deputatie van de provincieraad van ANTWERPEN.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat Luc REMEYSEN-VAN HERCK op 17 januari 1996 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van het besluit van 9 november 1995 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende gedeeltelijke weigering van een milieuvergunning voor de uitbreiding van een legkippenstal te Turnhout, Heizijde 172;

Gelet op het arrest nr. 64.438 van 6 februari 1997 waarbij de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit wordt verworpen;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op de beschikking van 29 februari 2000 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen;

Gelet op de beschikking van 16 juli 2001 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 20 september 2001;

Gehoord het verslag van Kamervoorzitter M.-R. BRACKE;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat A. NAVASARTIAN, die verschijnt voor de verzoeker en van Bestuurssecretaris T. DEPOORTER, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. HAESBROUCK;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. De feiten

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Bij besluit van het college van burgemeester en schepenen van de stad Turnhout van 19 juni 1995 wordt aan verzoeker de vergunning verleend voor het uitbreiden van een legkippenstal met 638 m³ mestopslag (28.2.C.1.) en 2 x 2.500 liter gasolie in bovengrondse brandstoftanks (17.3.6.1.B.); de vergunning wordt evenwel geweigerd voor de uitbreiding met 11.500 moederdieren (9.3.C.1.).

De motivering voor het geweigerde gedeelte van de aanvraag was gesteund op het volgende :

- de stalcapaciteit bedraagt 8.372 moederdieren, terwijl er 11.500 moederdieren worden gevraagd;
- het neergelegde mestafzetcontract inzake de gronden in Frankrijk is niet conform de EG-richtlijn;
- de mestafzet is onvoldoende bewezen.

1.2. Op 20 juli 1995 tekent verzoeker beroep aan tegen deze weigeringsbeslissing. Hij motiveert zijn beroep als volgt :

- het mestafzetcontract is in overeenstemming met de EEG-verordening 259/93; om dit te staven werden er aanvullende documenten bezorgd, ondermeer een kennisgevingsformulier;
- de norm van 5,6 legkippen per m² is niet wettelijk vastgelegd en is enkel oriëntatief; het aantal kippen per m² is afhankelijk van het type kip; witte kippen hebben een hogere bezetting om reden van een lager gewicht en het gaat in casu om witte kippen; de gevraagde hoeveelheid (11.500) is een maximum ten behoeve van de milieuvergunning; rekening houdende met het dierenwelzijn kan dit aantal gereduceerd worden.

1.3. Met het bestreden besluit van 9 november 1995 wordt het beroep ongegrond verklaard en het beroepen besluit bevestigd.

Het besluit is als volgt gemotiveerd :

eerste motief

"Overwegende dat de overeenkomst tot mestexport naar Frankrijk voor vaste mest van leghennen niet aanvaardbaar is conform de EEG-richtlijn betreffende overbrenging van droge kippenmest, om de volgende redenen :

- dezelfde persoon tekent zowel voor de vervoerder als voor de afnemer (volgens een bijgevoegde verklaring is de vervoerder hiervoor bevoegd).
- uit de documenten blijkt niet wie de eigenaar of pachter is van de 100 ha cultuurgrond in Frankrijk, zodat het niet duidelijk is of de firma A.C.D.P. effectief ook de afnemer is.
- de lijst met de produkten van de afvalstoffen (punt 10 van het kennisgevingsformulier) is niet bijgevoegd.
- de lijsten van de producenten, de afnemers en de vervoerders zijn niet bijgevoegd, zodat niet duidelijk is van welke producenten de mest komt, wie die mest zal vervoeren en wie de eigenlijke gebruiker is;
- de toelating is slechts geldig tot 31 december 1995 zodat deze toelating reeds vervallen is voordat de nieuwe stal in produktie is;

Overwegende dat de exploitant slechts 1 ha grond in eigendom of pacht heeft zodat een ecologisch verantwoorde mestafzet niet is gewaarborgd";

tweede motief

"Overwegende dat de nieuwe stal een oppervlakte heeft van 1.495 m² en een capaciteit van 8.372 moederdieren;

Overwegende dat de gevraagde hoeveelheid legkippen (11.500) ruim de gangbare norm overschrijdt wat betreft het toelaatbaar aantal dieren per m² (5,6 dieren per m²) zodat het gevraagde aantal legkippen niet in overeenstemming is met de grootte van de stal";

2. De gegrondheid van het beroep

2.1.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert "van de artikelen 33 en 34 van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen en van het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 17 december 1992"; dat hij onder meer betoogt dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991 geen regels bevat met het oog op het beoordelen van een milieuvergunningsaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding kunnen geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat hij wijst op de vier afzetmogelijkheden die blijkens het voormeld decreet en zijn uitvoeringsbesluiten voorhanden zijn; dat hij concludeert dat op datum van het bestreden besluit de overheid niet de bevoegdheid bezat om bij wege van het weigeren van een milieuvergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen van een of meerdere van die afzetmogelijkheden gebruik te maken;

2.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in essentie antwoordt dat wanneer een vergunningsaanvrager zoals verzoeker bij zijn aanvraag of in de loop van de vergunningsprocedure mestafzetdocumenten voorlegt, de bevoegde overheid daarmee rekening moet houden en deze bij de beoordeling van de vergunningsaanvraag moet betrekken;

2.1.3. Overwegende dat verzoeker in de memorie van wederantwoord geen nieuwe argumenten aanbrengt;

2.1.4. Overwegende dat aan de Raad van State geen bepaling bekend is die op de dag van het bestreden besluit voorschreef dat de aanvrager van een exploitatievergunning of milieuvergunning bij zijn aanvraag documenten diende te voegen of in de loop van de vergunningsprocedure documenten diende over te leggen met betrekking tot de afzetmogelijkheden van de door de geplande inrichting te produceren dierlijke mest; dat het meststoffendecreet van 23 januari 1991 geen regels bevatte met het oog op het beoordelen van een exploitatie- of milieuvergunningsaanvraag noch verbodsbepalingen die aanleiding konden geven tot het weigeren van een dergelijke vergunning; dat blijkens voormeld decreet en de uitvoeringsbesluiten ervan vier mestafzetmogelijkheden voorhanden zijn : gebruik op eigen cultuurgronden, vervoer naar cultuurgronden van gebruikers gelegen in dezelfde of in aangrenzende gemeenten, vervoer naar andere dan voormelde gronden

door een door de Mestbank erkend vervoerder en, ten slotte, afname door de Mestbank; dat in de toenmalige stand van de wetgeving de overheid derhalve niet de bevoegdheid bezat om bij wege van het weigeren van een exploitatievergunning een toekomstig exploitant reeds vooraf de mogelijkheid te ontzeggen om van een of meer van die wettelijke mestafzetmogelijkheden gebruik te maken; dat het eerste middel gegrond is;

2.2.1. Overwegende dat het tweede middel is gericht tegen het tweede decisief weigeringsmotief, te weten dat de gevraagde hoeveelheid legkippen (11.500) ruim de gangbare norm overschrijdt wat betreft het toelaatbaar aantal dieren per m² (5,6 dieren per m²) zodat het gevraagde aantal legkippen niet in overeenstemming is met de grootte van de stal; dat verzoeker onder meer "machtsoverschrijding" aanvoert alsook schending van de "motiveringsplicht"; dat hij desbetreffend doet gelden dat de verwerende partij nalaat aan te geven "welke rechtskracht die ruim gangbare norm zou bezitten en op welke grond de gebeurlijke overtreding van deze norm risico's zou veroorzaken voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting", dat dergelijke norm - zo hij bestaat - niet vooraf is bekendgemaakt en evenmin in rechtstreeks verband staat met de wetgeving betreffende de behandeling van administratieve beroepen inzake de milieuvergunningsaanvragen, dat het bestuur overigens geenszins een automatische toepassing mag maken van een beleidsnorm zonder tot onderzoek van de concrete omstandigheden van de zaak te zijn overgegaan; dat verzoeker ook nog doet gelden dat hij in zijn beroepschrift aanvoerde dat de norm van 5,6 legkippen per m² niet wettelijk werd vastgelegd, dat het aantal kippen per m² afhankelijk is van het type kip, dat de gevraagde hoeveelheid een maximum is ten behoeve van de milieuvergunning en dat rekening houdende met het dierenwelzijn dit aantal kan worden gereduceerd;

2.2.2. Overwegende dat de verwerende partij in essentie antwoordt dat uit het advies van de afdeling milieuvergunningen blijkt dat het criterium van 5,6 dieren per m² geen wettelijk vastgelegde norm is, maar een gangbare norm die bij aanzienlijke overschrijding leidt tot "extra uitval" van de legkippen;

2.2.3. Overwegende dat verzoeker in de memorie van wederantwoord er "volledigheidshalve" nog aan toevoegt dat men ter bestrijding van een milieuvergunning niet met goed gevolg kan invoeren dat die vergunning in strijd is met artikel 4, § 1, van de wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn

van dieren, nu die bepaling de daarin vervatte verplichtingen oplegt aan de houders van dieren en niet aan de overheid die moet oordelen over een milieuvergunnings-aanvraag;

2.2.4. Overwegende dat de verwerende partij zelf uitdrukkelijk toegeeft dat het criterium van 5,6 dieren per m² dat medebepalend is geweest voor de bestreden weigeringsbeslissing, geen wettelijk vastgelegde norm is; dat uit het bestreden besluit nergens in concreto blijkt hoe het overschrijden van die "norm" risico's zou veroorzaken voor de externe veiligheid, de hinder, de effecten op het leefmilieu, op de wateren, op de natuur en op de mens buiten de inrichting die niet tot een aanvaardbaar niveau kunnen worden beperkt; dat vooralsnog niet is aangetoond dat die vooraf aangenomen "gangbare norm" rechtstreeks verband houdt met de reglementering inzake milieuvergunningen; dat het tweede middel in de besproken mate gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt het besluit van 9 november 1995 van de bestendige deputatie van de provincieraad van Antwerpen houdende gedeeltelijke weigering aan Luc REMEYSEN-VAN HERCK van een milieuvergunning voor de uitbreiding van een legkippenstal te Turnhout, Heizijde 172.

Artikel 2.

Dit arrest zal worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde besluit.

Artikel 3.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van het Vlaamse Gewest.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op vier oktober tweeduizend en een, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	G. DEBERSAQUES,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

A. WIJNANTS.

M.-R. BRACKE.